

Knjiga rezimea

Društvo psihologa Srbije

67.

KONGRES
PSIHOLOGA
SRBIJE

Naučno-stručni skup

Psihologija u novom dobu:
izazovi (re)humanizacije

Zlatibor, 22–25. maj 2019.

Usmena saopštenja: PSIHOLOGIJA RADA I ORGANIZACIJE 2

VODITELJ: Dag Kolarević

OSEĆAJ RAZLIČITOSTI STIPENDISTA-POVRATNIKA U ODNOSU NA KOLEGE KOJE SE NISU ŠKOLOVALE U INOSTRANSTVU

Nena A. Vasojević

Inovacioni centar Mašinskog fakulteta u Beogradu, nenavasojevic@hotmail.com

Snežana Kirin

Inovacioni centar Mašinskog fakulteta u Beogradu, skirin@mas.bg.ac.rs

Tema migracija visokoobrazovanih stručnjaka privlači veliku pažnju kako naučne javnosti, tako i društva u celini. Stipendisti kao glavne motive za školovanje u inostranstvu navode kvalitetnije studije, nemogućnost izučavanja naučne oblasti u matičnoj zemlji i sticanje novih iskustava, dok kao razloge povratka navode privatne i porodične razloge. Cilj rada je da sagleda kako grupa stipendista-povratnika procenjuje povezanost sa kolegama i kako doživljava sebe u odnosu na kolege koji se nisu školovali u inostranstvu. Za ovo istraživanje konstruisan je upitnik i prikupljeni su opšti sociodemografski podaci, ali je izvršeno i merenje procena naših povratnika o dobrobiti koje imaju od školovanja u inostranstvu, kao i ispitivanje zadovoljstva životom, primenom petostepene Likertove skale. Podaci su obrađeni primenom statističkog programa „IBM SPSS 19“.

Posmatrali smo varijablu “povezanost sa kolegama iz inostranstva” koja ima dva stanja: kada je stipendista-povratnik slabo ili nikako povezan i kada je on značajno povezan sa kolegama iz inostranstva. Primenom t-testa nezavisnih uzoraka u odnosu na navedenu varijablu dobili smo da postoji statistički značajna razlika za dve varijable: oseća se drugačije od kolega ($t=-2586$, $p<0.05$) i povezan je u Srbiji sa drugim kolegama stipendistima školovanim preko istog fonda ($t=16,51$, $p<0.01$). Ispitanici iz grupe značajno povezanih sa kolegama iz inostranstva ostvarili su viši skor na stavci različitosti od svojih kolega ($AS=4,14$). Ispitanici koji nisu povezani sa kolegama iz inostranstva nisu povezani ni sa kolegama u Srbiji koji su se školovali preko istog fonda ($AS=1,57$), dok su stipendisti koji su jako povezani sa kolegama iz inostranstva izuzetno jako povezani i sa kolegama u Srbiji koji su se školovali kao oni ($AS=4,59$).

Možemo zaključiti da postoje dve različite grupe stipendista-povratnika. Značajno manju grupu čine povratnici koji su u inostranstvu razvili sistem grupne kolaboracije. Oni su u traganju za znanjem postali aktivniji i verovatnije fleksibilniji zbog čega se osećaju različito od kolega koji nisu boravili u inostranstvu. Veći procenat stipendista zatvoreniji je za održavanje veza sa kolegama iz inostranstva i kao posledica toga je njihova povezanost sa kolegama u Srbiji jača. Dalja istraživanja treba da ispitaju ove pojave, kako bi se bolje koristio ljudski resursi iz dijaspori koji je važan faktor u povećanju nacionalnog inovacionog kapaciteta.

Ključne reči: stipendisti-povratnici, povezanost, različitost